

THE ONLY SLOVENIAN DAILY
BETWEEN NEW YORK AND CHICAGO
THE BEST MEDIUM TO REACH 180.000
SLOVENIANS IN U. S. CANADA
AND SOUTH AMERICA.

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

Neodvisen dnevnik zastopajoč interese slovenskega delavstva.

"WE PLEDGE ALLEGIANCE TO OUR
FLAG AND TO THE REPUBLIC FOR
WHICH IT STANDS: ONE NATION INDI-
VISIBLE WITH LIBERTY AND JUSTICE
FOR ALL."

VOLUME III. — LETO III.

CLEVELAND, O., V PETEK (FRIDAY) DECEMBER 3, 1920

ST. 285 (NO.)

Single Copy 3c

Entered as Second Class Matter April 29th, 1918, at the Post Office at Cleveland, O. under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

Posamezna številka 3c

REAKCIJA ZMAGALA PRI VOLITVAH V JUGOSLAVIJI.

Radikalci Pašičevega kalibra so dobili največ glasov, sledijo jim liberalci. — Komunisti so močnejši kot socijalni demokrati. — Klerikalci so dobili zelo malo glasov.

Iz informacijskega urada kraljevine SHS v Washingtonu smo dobili sledeče obvestilo:

BELGRAD, 29. novembra. — Dosedanje štetje glasov izkazuje sledeče rezultate: radikalci so dobili 110 poslancev, demokratje (liberalci) 70 poslancev, kmečka stranka 35 poslancev, komunisti 35 poslancev, klerikalci 25 poslancev, muslimanska stranka 25 poslancev, socijalni demokrati 20 poslancev, Radičevci 40 poslancev, Hrvatska zveza 3 poslance, Frankovci 2 poslance, Ribarac 1 poslanca in republikanci 1.

BELGRAD, 29. novembra. — Splošne volitve, ki so se vršile včeraj po vsej kraljevini, so se izvedle v najlepšem redu in miru.

Iz Slovenije in Hrvatske se poročajo naslednji rezultati. V Ljubljani je dobila demokratična (liberalna) stranka en sedež, socijalisti enega, komunisti enega in klerikalci enega. V Zagrebu je hrvatska zveza dobila en sedež, liberalci enega, komunisti enega, radikalci pa enega.

Rezultat volitev v mestu Belgradu je bil sledeč: radikalci so dobili 4305 glasov, demokratje 3195, komunisti 4050, stranka vojnih veteranov 176, delavska stranka 313, republikanci 452.

Sledeči strankini voditelji so bili izvoljeni: Nikolja Pašić, vodja radikalne stranke, M. Davidović, vodja liberalne stranke in dr. S. Marković, vodja komunistov.

M. Radič, vodja hrvatske kmečke stranke, ki je bil v zaporu radi izdajalskega govorjenja, je bil pomiloščen. Ko je bil izpuščen iz ječe, je zaklical: "Živel princ regent Aleksander" in je šel na volišče, kjer je oddal svoj glas. Njegova stranka se je izjavila za centralistično vladu pod dinastijo Karađorževićev.

Rezultat volitev v pokrajinah bivše kraljevine Srbije (izvzemši okraje Pirot, Toplica in Čač) je sledeč: radikalci so dobili 35 poslancev, demokratje 26, kmečka stranka 12, komunisti 12, neodvisen 1.

RUSKI VTISI.

Čitatelj, ki prouči navedeno tabelo, bo takoj spoznal, da ima pred seboj sumirano skico o položaju, ki je sličen onemu ob leganih mest v zadnjem štadiju zoperstavljanja.

Ze uradno določena količina je nizka. Vojaki rdeče armade dobivajo povprečno po dva funta kruha na dan, in toliko priča tudi ruski delavec, ako ni dobro preskrbljen z mesom, ribami, ali kašo. Kot pa je razvidno iz preje navedene, dobijo nekateri razredi prebivalstva jako majhen del one, kar jim je uradno določeno. Mislim, da je okraj Vladimirovski tipičen za centralno Rusijo. Petrogradu se je godilo nekoliko boljše, Moskva pa je bila v pri bližini ravno takih stiskah. Mislim, da je bila zaloga živeža ob Volgi nekoliko obilnejša. Morda se zdi skoraj čudežno, da morejo ljudje ostati pri življenju ob tolikšni količini kruha.

Resnica je, da fakti niso bili nikdar tako slabi kot bi se sodilo iz navedene tabele.

V prvi vrsti je treba vpoštevati, da je vsemu ljudstvu vsak dan na razpolago dnevni javen obed, in sicer popolnoma prosto v Petrogradu in Moskvi, ter za od vlade določeno ceno po manjših mestih. Za otroke je bil povsod na razpolago prost obed in ponekod dvakrat na dan, Poleg tega je skoro vsak prebivalec član kake zadrage, ki je ponavadi v zvezi z njegovim uradom ali delavnico, kije bila avtorizirana kupovati poljske pridelke na polju. Ta živež, ki so ga nakupovale zadruge, se je prodajal po ceni, ki jo je delavec lahko plačal. Povrhu so imeli mestni delavci, posebno v Petrogradu in v manjših mestih, svoja zemljišča, na katerih so pridelovali krompir in drugo zelenjavo. Železničarji so celo pridelovali riž za lastne potrebe.

Toda bitka za obstoj je bila navzlic vsemu temu jako trda. Učiteljice so mi pripovedovale, da so si pomagale s tem, da so v prostem času izdelovale obleke. Delalo se je veliko reči, kar se ne bi smelo, toda vse se je pregledalo. Kovinarski delavci na primer so delali avtomatične luči iz vladnega materiala ter jih prodajali za najvišjo ceno. Tobačnim delavcem se je dovolilo po 1500 cigaret na mesec, katere so po navadi prodali. Pomankanje, slaba prehrana in stiska je bila očitna povsod. Toda navzlic temu je bilo celo v sovražnih krogih Vladimirovski jako čisto slišati pripombo, da lakote še vendar ni treba u-mreti.

Tifus, ki je navadno spremljevalec lakote, se letos ni pojavil, akoravno je leta 1919 nič

Zborovanje Lige narodov in člen X.

Geneva, 2. decembra. — Dve odločitvi, ki jih je podalo zborovanje Lige narodov, podpirata Wilsonovo tolmačenje liginega pakta, in pobijajo tolmačenje, kakršno so podajali republikanci tekom zadnjih volitev.

Prva odločitev pravi, da X. člen liginega pakta samo obsoja napad kake države na člana Lige narodov, druga odločitev je bil odgovor Danski na prošnjo, da izroči nekaj svojih vojakov, ki naj tvorijo del ligine armade, ki bo nadzorovala plebiscit v Vilni. Danska je odvrnila, da mora o tej prošnji naprej odločiti danski parlament. Zborovanje Lige narodov ne smatra odgovor dovolnim.

Sestava X. člena je prišla v diskusijo, ko se je razpravljalo glede sprejema novih članov.

ANGLIŽI DELAJO ZA VENIZELOSOV POVRATEK.

Pariz, 30. nov. — Kot se poroča, bo Anglija delovala za rešitev grškega problema v tem smislu, da se bo zavzemala za povrnitev Venizelosa v grški kabinet tudi v slučaju, da se po vrne kralj Konstantin.

Kot se izjavlja, se je tudi Konstantin sam izjavil za ta načrt. Govori se, da ako bi ljudski plebiscit na Grškem izpadel v prilog prince Jurija, tedaj ne bodo zavezniki temu nič nasprotovali.

— Bombna eksplozija je danes zgodaj jutraj močno poškodovala dve hiši na 3991 E. 140. O krivici ni nobenega sledu. Ubit ni bil nihče.

— Letos je bilo izdanih 780 manj dovoljenj za gradbo kot pa v isti dobi lanskega leta, za kar so odgovorne visoke cene gradilnih potrebščin.

manj kot tri procente prebivalstva Vladimira zbolelo za njim. Legar je bil vsled boljše vode celo nižji kot pred vojno. Življenska statistika je malo manj grozna kot po centralno evropskih mestih. Število porodov, ako se vzame samo industrijalno prebivalstvo v poštve je padlo od 41 slučajev na 30 pri 1000 prebivalcih, kar pa pripisuje jejo zdravniku v prvi vrsti mobilizaciji mož.

Število smrtnih slučajev se je v vladimirskem okraju dvignilo od 27 na 50 pri 1000 prebivalcih. Naj na tem mestu zopet povdarim, da je to stanje vladalo le pri mestnem prebivalstvu, ki pa tvori veliko manjšino v Rusiji.

Za največji del trpljenja je odgovorna vojna. Mesečna tabela pripoveduje sama svojo povest. Meseca marca, ko je bila la Rusija bližje miru kot kdaj prej, v teku zadnjih šestih let, je bila zaloga živeža dovoljna. Poljska ofenziva se še ni pričela, in zapadni fronto je držala samo tanka črta čet. Djenikin je izginil in Wrangel je čepel na Krimu. Armada je bila deloma demobilizirana in deloma transportirana v delavske batalijone. Vsakdo od Ljeninga dol je bil prepričan, da pride mir. Vsakega okrajnega sovjeta se je prijala strastna delavnost za rekonstrukcijo in miroljubno delo. Po dolgem čakanju so pričeli z delom za uresničenje njih velike ambicije, namreč, transformirajo Rusijo v civilizirano republiko, katere motivna sila naj bi bila volja delavcev.

(Dalje)

Obregon se boji maščevalcev.

Mexico City, 2. dec. — Predsednik Obregon, ki je včeraj prevzel predsedništvo se nahaja pod močno stražo, ker se boji, da se ga bo skušalo zavrtno u-moriti.

Nova mehikanska vlada razpostavlja čete širom dežele, da prepreči zbiranje barrikadističnih elementov pod generalom Blanco, ki bi se pripravili za revolucijo.

Ko so prišle vesti, da so ameriške oblasti ob meji aretirale več oseb, ki so osumljene zarote proti novi mehikanski vladi, ni prišlo do nikakih demonstracij.

ZALOGA ŽGANJA PADA.

Washington, 1. dec. — Ako bi Amerikanci pili toliko kot predno je bila uveljavljena prohibicija, tedaj, bi zaloga žganja, ki se sedaj nahaja po skladiščih, zadostovala samo za 36 dni. V prejšnjih časih je prišlo na vsako osebo 4 galone čistega žganja na leto. Ko je 18. amendent postal meseca januarja efektiven, je zaloga žganja v vladnih skladiščih znašala 71.000.000 galon, sedaj pa ga je še 48.584.899 galon.

POBOŽNJAKI NA DELU.

New York, 30. nov. — Organizacija pobožnjakov, ki nosi ime "Zveza Gospodovega dne", bo pri prihodnjem zasedanju kongresa delovala, da se vložijo predloga, glasom katere naj bi se ob nedeljah prepovedalo kazanje premikajočih slik, igranje baseballa in golfa, javno kopaanje na obrežjih morja ali jezer, nedeljske koncerte in druge zabave. Delovalo se bo tudi, da se ob nedeljah zapre slaščičarne, tobakarne in vse druge prodajalne, ki so dosedaj lahko odprte. Odpraviti se hoče tudi izdajanje nedeljskih časopisov. Restavranje bi se pustilo odprto, toda promet na železnih naj bi se pa omejil kolikor le moglo.

Rev. William T. Manning, rektor cerkve sv. Trojice v New Yorku pa je nasproten temu načrtu, in v svojem govoru, ki ga je držal v nedeljo, je dejal, da je za sedanje brezbitno praznovanje nedelje od strani večine ljudi odgovorno dejstvo, da se je v prejšnjih generacijah v tem oziru postopajo preveč strogo.

SOCIJALISTIČNI USPEHI PRI UPRAVNIH VOLITVAH V SEVERNI ITALIJI. Občinski zastopi v Milanu in Turinu v rokah socialistov. Milan, 8. nov. — Včeraj so se vršile tukaj občinske volitve, pri katerih ste si stali nasproti samo dve stranki ali bolje rečeno — dva tabora. V enem so nastopale skupno vse meščanske stranke, združene v takimenovanem "narodnem bloku"; v drugem taboru pa so bili zbrani socialisti. Volilna borba je bila huda in prišlo je tu pa tam do hudih spopadov, pri katerih je bilo več oseb ranjenih.

Pod večer je bil objavljen izid volitev, ki se je glasil v prilog socialistom, kateri so dobili nekoliko tisoč glasov večine.

Iz radosti nad uspehom so danes delavci večinoma stavkali. Kakor v Milanu je zmagala socijalistična stranka, tudi v Turinu, tako da ste dve največji in najvažnejši občini severne Italije prešli v roke komunistom.

Predloga za omejitev naseljevanja odobrena.

Washington, 2. dec. Člani kongresnega naselniškega komiteja so danes provizorično odobrili predlogo, ki jo je sestavil kongresman Johnson, predsednik komiteja, glasom katere naj bi se naseljevanje za dobo dveh let absolutno ustavilo. Johnson se je izjavil, da bo svoj zakonski osnutek predložil kongresu v pondeljek, ko se zopet prične z zborovanjem.

Člani komiteja so izražali upanje, da bosta obe zbornici še tekom tega zasedanja rešili naselniško vprašanje.

Predloga kot je sedaj sestavljena, določa, da naj bi se dovolilo vstop v deželo le starišem, starim očetom ali babicam, sinovom in vnukom pod 18letom in neoženjenim ali ovdovelim hčeram ali vnukinjam, državljanov ali tujcev, ki vzeli svoje prve državljanske papirje.

Vstop bi se dovolil za dobo šestih let potnikom, uradnikom tujih vlad, njih družinam in služabnikom in tujcem, ki so bivali vsaj eno leto v Kanadi, na Kubi ali v Mehiki.

Tudi dijakom, ki bi prišli semkaj študirat, bi bil dovoljen vstop po tej predlogi.

Predloga je samo atativnega značaja, in se bo pri razmotirvanju v kongresu gotovo še dosti izpremenila.

PREISKAVA CENE PREMORGA. OPERATORJI IN RUDARJI SE BODO POGAJALI.

Washington, 2. dec. — Senator Calder, predsednik senatnega preiskovalnega komiteja, je danes naznanil, da se bo v soboto pričelo s preiskavo v premogovne cene. Senator Calder pravi, da se bo preiskavo uvedlo na prošnjo guvernerjev novangleških držav.

Obenem se tudi naznanja, da se bodo prihodnji pondeljek pričela pogajanja med zastopniki premogovjev in operatorjev trgovin premogovnega okrožja z ozirom na zvišanje plač. Kakor znano, je vladna komisija svoječasno dovolila premogarjem le 17 odstotno zvišanje, s čemur pa premogarji niso bili zadovoljni in se kot posledica dela po trdih premogorovih za nekaj časa popolnoma prenehala.

IZOBRAZBA JE TEMELJ VSAKEGA NAPREDKA!

Veliko ljudi je, ki imajo veliko voljo, toda manjka jim izobrazbe, za to ne morejo naprej. Kdor ni imel prilike, da se izobrazuje v mladosti, temu je odprta še ena pot, da si pridobi za življenje potrebno znanje, in ta pot so knjige. V naši zalogi dobite naslednja poučna in tudi zabavna dela:

Angleško-slovenski besednjak — sestavljen dr. F. J. Kern. Cena \$5.00.

Družinski koledar za leto 1921. Cena 75c.

Kratka navodila za državljanstvo. Cena 10c.

Poezije Ivana Zormana. Cena \$1.25.

V močvirju velemesta. 50c. Pri naročilih po pošti priložite k navedeni svoti še 5c za po-kritje stroškov.

AMERIŠKO - JUGOSLOVANSKA TISKOVNA DRUŽBA
6418 St. Clair Ave.
Cleveland, O.

REŠKA KOMEDIJA SE NADALJUJE.

KRALJ VIKTOR EMANUEL SE POSVETUJE Z VOJNIM MINISTROM, KAKO SE IZOGNITI OBOROŽENEMU SPOPADU Z REŠKIM KOMEDIJANTOM.

Rim, 2. decembra. — Včeraj se je vojni minister Bonomi več kot eno uro posvetoval s kraljem Viktorjem Emanuelom glede reške situacije, nakar se je skupno z mornariškim ministrom Secchijem podal k ministrskemu predsedniku Giolittiju. Tudi posvetovanje pri ministrskem predsedniku je bilo precej dolgo.

Signor Bonino, ki je imel odpotovati v Genevo kot delegat na zborovanje Lige narodov, je svoj odhod v očigled resnosti položaja, ki ga je povzročil konflikt z D'Annunzijem, odložil. Vojni ministr se nadvse prizadeva da prepreči spopad med rednimi italijanskimi vojniki in D'Annunzijevimi pristaši. On je še vedno prepričan, da se bo z blokado Reke preprečilo nadaljne nepravilike.

"Giornale d'Italia" pravi z ozirom na sedanji položaj, da se boji, da se situacija razvije v tragedijo.

Generalu Gavigliji se je odredilo, da zasede otoka Krk in Rab, katera sta imela glasom pogodbe, sklenjene v Santi Margariti, pripasti Jugoslaviji.

Ta časopis je mnenja, da bo ta odredba najprej povzročila, da pride med rednimi italijanskimi in D'Annunzijevimi vojniki do oboroženega spopada, in pozivlja, da se naj temu izogne za vsako ceno.

Trst, 2. decembra. — Tukajšnji vojaški poveljniki ne jemljejo resnim proglastitve vojnega stanja med Italijo in kvarnersko regencijo, ki se ima glasom D'Annunzijevega proglasa pričeti v petek zjutraj. Toda kot se poroča vlada na Reki pravcato vojno razpoloženje in ob zkvarnerskem zalizu se sliši pokanje pušk in topov.

Vse potovanje v in iz Reke je pod strogim nadzorstvom in vso prtljago se pregleduje, če ne vsebuje kaj orožja. Vlaki, ki odhajajo v Reki se na maji zadržijo po več ur ter natančno preiščejo.

Višji častniki D'Annunzijeve armade zapuščajo svoja mesta. "Ta reč ne more iti več tako naprej," se je sinoči izrazil neki stari artilerijski polkovnik. "Upam, da je vojna govorica samo šala, kajti dovolj krvi se je že prelilo."

General Caviglia, poveljnik vladnih čet, je sinoči izjavil, da se je včeraj nameravalo poslati nad Reko zrakovne, iz katerih se bi metalo ukaz, da D'Annunziov legijonarji zapuste Reko in da se zopet pridružijo k svojim rednim oddelkom, kar pa se radi neugodnega vremena in deževja ni moglo zgoditi.

Gen. Caviglia je sinoči izjavil, da se bo poslužil vseh miroljubnih sredstev, da prepreči oborožen spopad z D'Annunzijem. Italijanska flotila, ki je nastanjena v Pulju, je včeraj plula proti kvarnerskem zalivu, se približala čisto blizu reškega pristani, nato pa je zopet odplula.

Nekateri d'Annunzijeji vojaki so z brega streljali s puškami proti ladjam, toda zadet ni bil nihče. Bojne ladje se je poslalo pred Reko, da se pokaže, da ima vlada moč, da izžene D'Annunzija, ako hoče. Pričakuje se, da bo v najkrajšem času Reka popolnoma odrezana od sveta tako na suhem kot na morju.

VIHARNA SCENA V NEMŠKEM PARLAMENTU RADI EKSKAJZERJA.

Berlin, 2. dec. Ko je prišla v parlamentu na dnevni red kompenzacija bivše cesarske družine, so se pojavili jako burni prizori. Višek viharne debat je bil dosežen, ko so socialisti podelili dr. Kauffmanu, brani-telju ekskajzerja in starega režima, iz papirja narejen "železen križ". Socijalistični poslanec Heilmann je zahteval, da se razlasti vso družino bivšega kajzerja. Izjavil je, da Viljem dobiva na leto \$4.752.000, kar je celo več kot je dobival pred vojno. Dr. Kauffman je odvrnil, da so Hohenzollernci "pre-zvišeni", da bi se o njih govorilo v parlamentu. Ta izjava je vzbudila pri poslancih silno ogorčenje v smeri, kjer je sedel dr. Kauffman so pričeli leteti tintniki in drugi slični predme-

ZAVEZNIKI SMATRAJO KONSTANTINA SOVRAŽNIM.

London, 2. dec. Zavezniški ministrski predsedniki so danes na konferenci, ki se vrši v Londonu, prišli do zaključka, da pošljejo na grško vlado noto, v kateri se ji bo povedalo, da se bi vpostavitve Konstantina na grški tron smatralo kot potrditev sovražnih aktov Konstantina, in da bi to dovedlo do neugodnega položaja v razmerju med Grško in zavezniki.

— Izginila je bolniška strežnica 16letna Treasa Voda, stanujoča na 2922 E. 119. St. Pogreša se jo že osem tednov in starši so se obrnili na policijo, da jo pomaga iskati.

Ko je bila seja končana, je bil Kauffmanu podeljen papirnat "železen križ".

"Enakopravnost"

IZHAJA VSAK DAN IZVZEMŠI NEDELJ IN PRAZNIKOV

ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

Owned and Published by
THE AMERICAN-JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
 Business Place of the Corporation: 6418 ST. CLAIR AVE.
 CLEVELAND, O.

SUBSCRIPTION RATES:
 By Carrier 1 year \$5.50, 6 mo. \$3.00, 3 mo. \$2.00
 Cleveland, Collinwood, Newburgh by mail 1 year \$6.00, 6 mo. \$3.50
 3 mo. \$2.00.
 United States 1 year \$4.50, 6 mo. \$2.75, 3 mo. \$2.00
 Europe and Canada 1 year \$7.00, 6 mo. \$4.00
 POSAMEZNA ŠTEVILKA 3c SINGLE COPY 3c

Lastniti izdaja za
Ameriško-Jugoslavanska Tiskovna Družba.
 6418 ST. CLAIR AVE. Princeton 551. 6418 ST. CLAIR AVE.

Za vsečino oglasov ni odgovorno ne uredništvo, ne upravljanje.

CLEVELAND, O., V PETEK (FRIDAY) DECEMBER 3. 1920

104

SPOŠTOVANJE DO DELA.

Bili so časi, ko se je smatralo delavca za manj vrednega človeka, ki mu ne pripadajo nobene druge pravice kakor tiste, ki so mu jih odredili gospodarji, grofi, baroni, kralji in cesarji. Vzlic temu, da se je z ozirom na te pravice v zadnjem stoletju precej izpremenilo, ostajajo te preživele dogme in nazori — zlasti kjer imajo svoj vpliv na množice cerkve in časopisje novodobnih baronov in kraljev, — še vedno na površju.

Ti nazori so živeli in še žive vsled tega, ker se ljudi na splošno ni navajalo k spoštovanju do dela in do tistih, ki so ga opravljali, ampak se jih je navajalo le k spoštovanju in častenju tistih, ki so od dela, bogateli in živeli v sijaju. In vendar je delo izvor vsega bogastva, vse kulture in civilizacije.

Med materijalnimi silami ali elementi v civilizaciji, ki omogočajo razlikovanje življenja moderne družbe od primitivnega človeka, sta samo dva faktorja, ki prideta v tem procesu v poštev: prvi je prirodno bogastvo, drugi pa delovna sila človeka.

Prvi faktor je zapopen v naravnih zakladih, h katerim ni prispeval človek ničesar. Tu pride v poštev vsa materialna sila, ki jo najdemo v zakonih vseirja.

Drugi faktor izvira iz prvega in se razvija ter spolnjuje vsled prizadevanja obeh — duševne in telesne energije človeka: obe ti sili ti energiji ste nerazdružljivi, nobena ne more izhajati brez druge.

Moderna civilizacija s svojo popolnostjo v vseh ozi-rih — njena veda in spoznanje materijala ter njegovih sil in naravnih zakonov, kakor njih uprejanje v službo: njih fizične udobnosti in luksurijsnosti, kadar so te sile postavljene v človekovo službo: njih duševni razvoj in napredek, ki prinaša, kadar je napeljan v dejanja prijetnosti in srečo — so vse produkt človeške delovne sile, dodeljene naravnim bogastvom in kalkulirane za vporabo, za uživanje, da služijo sreči in blagostanju človeškega življenja.

Komu naj spadajo te reči in pravice do njih če ne tistim, ki so jih s svojo delovno silo ustvarili?

To vprašanje odpira pot drugemu vprašanju, ki se glasi: kdo naj ima pravico ustvarjati razmere pod katerimi naj ta delovna sila producira, če ne tisti, ki delajo in ustvarjajo?

Ali imajo danes te pravice tisti ljudje, ki ustvarjajo vse bogastvo? Nimajo jih! Zakaj jih nimajo? Dva

vzroka sta: Prvi je pomanjkanje delavske inteligence, drugi pa protigatitacija kapitalističnega razreda, ki skrbi, da ostane vse pri starem. Kakor so si nekdanji grofje in baroni lastili prvenstvo do vsega bogastva in o-ralovaževali delo, tako se skušajo tudi današnji kralji in baroni na podlagi samovoljne fikcije glede na pravice do privatnega lastništva in naravnih bogastev izgovarjati na ta način, da jemljejo v poštev posameznikovo prizadevanje v odkritih in modrosti ter dalekovidnosti prednikov kakor tudi drugih javnih naprav, katere vse prištevajo svojim zaslugam.

Toda kje obstajajo v prirodi pravice "samovoljnih fikcij?" takih naravnih zakonov, ki bi vsebovali te neskončno dedne pravice, ni dala priroda nobenemu posamezniku, nobenemu narodu ali plemenu. Največji poznatelj zakonov, ki jih je izumil in prejel človek trdi-jo in zgodovina sama na mto potrjuje, da temelje ti zakoni na nasilju, in da so se vse titulacije naravnih posestev uveljavile vsled družabne konvencionalnosti in pravil, ki so bila samovoljno predpisana in družbi pripravljeni, da jih sprejme brez ugovora. V moči družbe je danes, da te usiljene zakone od časa do časa poljubno menja. Nekdaj delo ni imelo teh pravic, danes jih ima, čeprav so omejene in nepopolne.

Spoštovanje do dela in do delavskega razreda, do ljudi, ki omogočajo, da ne zastane kultura in napredek na poti, mora izvozovati delavski razred sam.

BELA KUGA.

Prodajalec sadja ob vogalu je ponujal najkrajše jabolka na prodaj; bila so rdeča, gladka in dovršene oblike. Kar pa je malemu Tončku zlasti pri-jalo, je bilo to, da so se tako lepo svetila. Vse tam okoli je bilo tako černo in pusto, ali ona jabolka so se mu dozdevala vrhunec popolnosti, ravno tako kakor ona, ki jih je videl na sli-ki nekkih božičnih pripovedk. Ta-ko se je zgodilo, da si je Tonček vsak dan preskrboval pet cen-ten in kupoval jabolko, ker okus jabolka je bil ravno tako vabljiv kakor njih zunanost.

Ali Tončkovo zdravje je za-čelo pešati. Po mnogih tednih skrbi in negotovosti, ga je mati slednjič privedla k zdravniku. Z resnim obrazom ji je ta povedal, da ima fantek tuberkulozo. "Ali kako je to vendar mogoče?" je zaihtela nesrečna mati. "Saj ni moč moj ni jaz ni nihče izmed njegovih tovarišev nima suši-ce."

Tončka so spravili v posteljo poleg odprtega okna, tako da more uživati polno svežega zra-ka, ki mu dobro stori. Nekega ranega jutra, ko je bil na poti k malemu bolniku, je zdravnik šel tik mimo branjevca, ki je prodajal ona prekrasna jabolka, ki jih je Tonček tako rad jedel. Branjevec je vrejeval svoje bla-go, in ravno, ko je zdravnikov pogled padel nanj, je branjevec pljunil v neko umazano cunj

in na to čistil z isto svoja ja-bolka. Pozneje je zdravnik iz-vedel, da je bil branjevec bolan na tuberkulozi, in branjevec pljunec, ki je dajal jabolkom oni vabljivi sijaj, je bil nasičen z milijoni klic tuberkuloze.

Na stotisoče otrok se nalez-e vsako leto tuberkuloze radi ne-marnosti ali nevednosti odr-a-slih. Glavni izvir infekcije je pljunec. Skoraj vsako mesto ima zakon, ki prepoveduje plu-jati v javnih porstori, ali v vsakem mestu ljudje pljuvajo na troatore, stopnice, v mestnih železnicah in tako dalje. Ko se pljunec osuši, klice bolezni se vzpenjajo po zraku in jih vdi-hajo zdravi ljudje, ki na to sa-mi obolijo.

Otroci, ki se igrajo po cesti, so zlasti podvrženi nevarnosti infekcije. Njihova zora ali ob-roč val se po cesti preko mokrih pljuncev, in pozneje ko otroci denejo roke v usta, imajo klice tuberkuloze priložnost, da vsto-pijo v njihovo telesce. Ali, ka-kor v slučaju branjevca, klice iz-ust bolane osebe se prenašajo na jedilo, ki ga zdrav človek kasneje sne.

Preiskovanja dokazujejo, da devet desetink ljudi v tej deželi se nalez-e tuberkuloze, predno doseže starost 21 let. Na tiso-če njih dobiva sušico, ko so še vedno otroci, dasi mnogokrat se klice ne razvijejo, dokler v po-znejšem življenju kak nenava-jen napor, ali prenapeto delo ali pa razposajeno življenje jim ne

da prilike za razvoj. V drugih slučajih se klice ne oprijemljejo telesa, ker pravilno življenje hrani telo v tako izvrstnem fi-zičnem stanju, da se bolezen ne more razvijati.

Ako hočete obvarovati svoje-ga otroka pred infekcijo tuber-kuloze, treba da go naučite naj-prej, naj nikoli ne deva roke v usta in naj ne je sadja ali dru-gih surovih jedil, ne da bi jih poprej opral. Mnogokrat je mle-ko izvir tuberkuloze. Radi te-ga treba je zagotoviti, da je mleko pasteurizirano bodisi v mle-karni ali pri vas doma. Obi-skujoča vas bolničarka vam bo povedala, kako naj ravnote z mlekom za otroke.

The National Tuberculosis Association in njenih 1200 po-družnic, ki bodo prodajale Bo-žične znamke od 1. do 11. de-cembra, delajo na to, da se vza-konijo razne varnostne uredbe v obvarovanje pred tuberkulo-zo.

TO IN ONO.

Nemec prerokuje nov vesoljni potop. — Karl Brandlerpracht v Berlinu je izdal brošuro, v ka-teri prerokuje nov vesoljni po-top in spremembo površja zemlje. Njegov potop bo uničil brez malega vse življenje na zemlji, nakar se bo začela razvijati iz-nova. Brandlerpracht je pa dovolil dovolj časa Franciji, da iztirja vojno odškodnino od Nem-čije in dosti časa grešnikom, da se spokore, kajti po njegovem prerokovanju pride drugi veso-ljni potop okrog leta 3200. Svet ima torej še 1300 let časa, da se pripravi za plavanje. Pisec pravi, da njegovo prerokovanje slo-ni na astronomskih in geologi-čnih kalkulacijah in dostavlja, da je svet kakih 12,500 let "o-pran vseh grehov" z vesoljnim potopom.

Ali se kdaj spremeni način rojstva? — Angleški dramatik George Bernard Shaw je napi-sal zanimiv članek, v katerem pravi, da je moderna žena, ka-tera rebelira proti materinstvu, morda pionirka nove dobe v raz-voju človeka, ko se bodo ljudje rodili brez sedanega procesa spočetja, nosečnosti in poroda iz telesa matere. Shaw sicer ve, da je opozicija nekaterih femi-nistk proti materinstvu absur-dnost, kajti to pomeni konec člo-veškega rodu, ali njegovo mne-nje je, da se v tej opoziciji po-javljajo prvi simptomi evolucij-skih sil, ki streme za tem, da

narava osvobodi ženo mučnega procesa reprodukcije in omogo-či zaro izven nje. Človek nika-kor ni popolno bitje in je še ve-dno podvržen jazam evolucije, ki pa seveda deluje počasi in spremembe se poznajo še le po dolgi dobi. Shawova dobi re-produkcije je torej še zelo, zelo daleč pred nami.

Mnogo ponosa je že ustvaril list Enakopravnost v Ameriki bivajočim rojakom. Ali si pa rojaki tega pri-zadevate spoznavati. Pokažite to v tem, da ste tudi vi ne le samo čita-telj lista, temveč tudi lastnik. Ku-pite delnice in postanite njegov last-nik.

CUNARD LINE

BOŽIČNE ODPLOVBE

Ladja "SAXONIA", 14.300 ton,
 odplove 9. decembra

Cena kabini \$180.00

Cena tretjemu razredu \$125.00

dodatno \$5.00 vojnege davka.

NARAVNOST V HAMBURG.

Cena tretjemu razredu, Odenburgh via Hamburg \$129.20

Dodatno še \$5.00 vojnege davka.

V vašem mestu je naš zastopnik. Pojdite k njemu.

ŽENSKI KLOBUKI

Vredni \$5.00 do \$15.00

na razprodaji

\$1.00 do \$7.75

SEDAJ imate priliko, da si kupite svoj klo-buk za zimo po izvanredno nizki ceni. Vsi zimski klobuki, kar jih imam še v zalogi, bodo razprodani za to ceno. Hitite torej in prihrani-te si precej denarja.

RAZPRODAJA ostalega ženskega blaga in oprave traja še samo do sobote. Zaloga sestoji iz ženskih kril, predpasnikov, jopice ali bluz, kimon ali jutranjih plaščev, nogavic, spod-njega perila, itd., itd., kakor tudi deške in otroč-je spodnje oprave. Vse blago bo razprodano po zelo nizki ceni. Pridite in oglejte si.

LEPA ZALOGA BOŽIČNIH DARIL.

Ob večerih odprto do 8. ure.

TRUGER'S

Trgovina z ženskimi klobuki
 in žensko opravo.

412 EAST 156TH ST.
 COLLINWOOD.

Razkrinkani Habsburzani

SPISALA GROFICA LARISCH.

Ob tem času nisem docela razumela cesarice. Ljubila sem jo in ona me je očarovala, in ko mi je polagoma začela zaupati, mi je povedala, kako nadlež-no ji je življenje, in kako je sovražila ves sijaj in vse razmere, ki so jo obdajale kot avstrijsko cesari-co. "Sovražim vse ceremonije življenja," je izjavila. Ena stvar pri tem pravem začetku najine intimno-sti v posebni meri, je vzbujala mojo pozornost, in to je bila presilna strast moje tete do njene lepote. Lju-bila je svojo milino kakor poganka, ter jo oboževala. Pogled na svoje popolno telo jo je navdajal s čistim estetičnim zadovoljstvom; vse kar je kazilo njego-vo popolnost, ji je bilo neumetniško in zoprno, in pravila mi je z malone mučno odkritosrčnostjo, kako se ji je gnusila doba nosečnosti, ki je začasno poka-zila sorazmernost njene postave. "Oj, ta groza stara-nja," je vzklila, "občutiti roko časa na svojem telesu, opazovati kako se koža gubanči, in se zave-dati, da človek ni več zaželen. Življenje brez lepo-te, je zame brez vsake vrednosti."

Cesarica in jaz sva se vsako jutro zarana izpre-hajali; nato se je ona kopala, lasje so se urejevali, pozneje pa se je cela družina sešla pri zajtrku, ki je bil docela podoben onemu v restavrantu, ker je vsa-kdo naročil kaj drugega. Prišla je moja stara mati iz Posenhofena, napolitanska kraljica in vojvoda Karol Teodor z ženo in otroci, so bili tudi navzoči; iz Monakovega je prišla najstarejša cesaričina hči, nadvojvodinja Gizela, Rudolfa pa ni bilo in meni ni bilo žal njegove odsotnosti.

Po zajtrku smo peljali staro mamo v Posenho-

fen; bila je kaj častljiva stara gospa, ki ni nikdar šla nikamor brez svojih malih belih špicov, kojih naloga v življenju je bila, da sta skušala ugrizniti vsakogar, s katerim sta prišla v dotiko. Po navadi smo obedovali v Posenhofenu, potem sva jездili s cesarico sami v večernem hladu.

Oj, kako se spominjam teh lepih srečnih dni! Skupaj sva jездili po globokih gozdovih, kjer je glas kopit naših konj zamrl na vonjasti preprogi smreko-vih igel; skupaj sva prepodili tatinske divje živali, skupaj sva opazovali solnčni zaton in gledali vha-janje lune.

Elizabeta mi je bila kakor bitje iz starodavne-ga sveta bogov. Bila je Artemida — hladna, lepa, ponosna. V svoji domišljiji sem jo videla stopati po gozdovih s psi, ki so šli za svezim sledom.

In zopet sem si slikala njeno slonokoščeno pre-lestnost, ki je blestela v mesečini, ko se je kopala, liki Venera — in v tistih blagodišnih samotah je bi-la kakor poganka, poklicana iz davne preteklosti.

Ko sva neki dan jездili daleč v gozdove sva dospeli do nekega majhnega jezera, ki je bilo čez in čez pokrito z vodnimi lilijami. Drevje je tvorilo nekaj baldahin nad njim, mirna gladina pa je bila videti malone črna, kajti noben žarek svetlobe ni prodril skozi razprostrte veje.

Zrak je bil gladen od vlage praproti in od dežja namočenega listja, ki je pokrivalo tla, ter pošiljalo svoj vonj proti skritemu nebu. Bil je zračen pro-stor, ki je pa cesarici na moč ugajal; razhajali sva, hlapec je prevzel konje, midve pa sva se obrnili čez gobi podobno trato k ploščatim, z mahom pokriti skalam, ki so ležale tik vodnega roba.

"Sediva," je rekla Elizabeta, "oj — tod morajo bivati vile." Dolgo časa je strmela v vodo, pokrito z vodnimi lilijami, ne da bi izpregovorila. Nato se je obrnila k meni: "Ali so ti pravilne všeč?"

"Prav zelo, teta Cissi," sem odvrnila.

"Potem ti povem eno, ki me nanjo spominja to

jezero. Poslušaj."

"Nekdaj je bila nesrečna mlada kraljica, ki se je poročila s kraljem, ki je vladal nad dvema drža-vama. Imela sta enega sina, želela pa sta si še ene-ga, da bi naslednik v drugem kraljestvu, ki je bilo lepa gorata in gozdnata dežela, kjer je živel roman-tično in ponosno ljudstvo. Pa nobenega otroka ni bilo in mlada kraljica je tavalala sama po gozdovih in posedala pri jezeru, ki je bilo temu-le zelo podobno. Neki dan pa je videla, kako se je mirna jezerska gla-dina nenkrat začela gibati, lilije so se razdelile in iz vode se je prikazal človek, ki je plaval proti njej in kmalu stal zraven nje.

"Mlada kraljica se je prestrašila, tujec pa ji je dejal, da naj se ne vznemirja. "Duh sem iz jezera," je rekel, ki sem te dan za dno mopazoval, kako si jo-kala ob vodi. Tvoje solze so se izpremenile v bisere, ki leže sedaj v zlati košari spodaj v moji palači. Daj, pozabi svet in moja boš kraljica in boš srečna z me-nouj."

Mlada kraljica je pogledala vodnega duha in je vzdihnila. Kako drugačen je bil videti od kralja, nje-nega moža! Nosil je blesteč oklep, narejen iz kril kačjih pastirjev, njegovo vedenje je bilo plemenito in zali izraziti obraz so razsvitljevale velike črne oči, ki je v njih globinah cesarica videla njegovo gorečo lju-bezen.

"Ne morem iti s teboj," je izpregovorila, pri tem pa jo je obšla čudna zaspasnost; naslonila je glavo duhu na ramo in zaspala; on pa jo je dvignil na roke in jezero se je na njegovo povelje odprlo in voda je naredila kristalne stopnjice, po katerih je ponesel kra-ljico nizdol.

Ko se je kraljica prebudila, se je znašla v čarobni deželi na dnu jezera. Palača je bila polna vodnih cvetlic, koral in blestečih školjk, in čudne ribe so se ozirale po njej, ko so plavale mimo prozornih sten. Njen dragi jo je okrasil z njunimi solzami, ki so bile zdaj dolgo nanizani biseri; mlada kraljica se je začu-

dila, videti, koliko jih je že pretočila, a spomnila se je reka, ki pravi, da je ženskih solz tako brez števila, kakor peska v morju.

Tupatam je solnce preplavilo medlo svetlobo pod vodami z jantarom, in njegovi umirajoči žarki so jo v časih pobarvali s krvjo. Ponoči je luna prodrla osrčje hladnih cvetlic, ki so se odpirale samo iz ljubez-ni do nje in tedaj se je to bajno kraljestvo svetilo v modrem žaru.

Krasne vile so plesale in prepevale pred ujetjo kraljico ter ji spletale v velike lase svitile akvamarične in one mnogobarvaste kamene, ki se nahajajo v Renu. Sedela je poleg svojega draga na kristalnem pre-stolu, spala v njegovem naročju na postelji iz lilijnih cvetov. Ali čez nekaj časa jo je začelo boleti srce po nad jezerom ležeči deželi in prosila ga je, naj ji do-voli, da se vrne. Naposled ji je dovolil in povodne vi-le so jo ponesle na gladino, jo položile na travo pod drevjem, kjer sta jo solnce in močni veter s svojimi poljubi zopet obudila k življenju in nato se je vrnila v kraljevo palačo.

Preteklo je nekaj mesecev in kraljica je vedela, da bo dobila otroka; zaželela si je sina podobnega po-vodnemu duhu, ki bi vladal nad romantično rodovitno in gozdnato deželo, ki jo je tako rada imela.

A ni bilo sina, kajti ko je bil otrok rojen, je mla-da kraljica pritiskala na srce malo hčerko, z velikimi, črnimi očmi svojega očeta z dna jezera."

"Ali ga je kdaj zopet videla?" sem vprašala z ve-likim zanimanjem.

"Kaj pa je kralj rekel?" sem vprašala.

"Bil je preveč nečimern, da bi kaj rekel, najsi je sumil, karkoli je hotel," je rekla Elizabeta; nasmejala se je s svojim porogljivim nasmehom in je bila zopet cinična, kakor po navadi. . . Molče sva jездili domov.

V Feldafingu je bilo življenje jako prijetno in vedno sem bila vesela, videti vojvodo Karola Teodorja in njegovo drugo ženo Marijo Jožefo, ki je bila očaru-joče bitje, prekipevala dobre volje in dvanajst let

ZADRUŽNA TRGOVINA.

SLOVENSKA DELAV-
SKA ZADRUŽNA
ZVEZA

667 E. 152. cesta

je delavsko podjetje,
kjer dobite mnogo živ-
ljenskih potrebčin cene-
je nego drugje.Naša želja je, da po-
stanete tudi vi član te-
ga podjetja in obenem
tudi odjemalec.Le na ta način si mo-
ra delavstvo pomagati,
ako si osvoji trgovino in
se v delovanje iste za-
interesira.Pridite in si nakupite
vsega potrebnega v na-
ši trgovini. Vedno sve-
ža zaloga razne meseni-
ne. Domače suho meso.
S. D. Z.

IŠČEMO

15 NAKLADALCEV PREMOGA

Stalno delo; dobra plača; čista moderna
"boarding" hiša ter boljša hrana kot v katerikoli
premogovni kampi.Mi iščemo dobre moške; moške, ki so vredni
dobrih plač; moške, ki želijo dobre življenske raz-
mere; moške, ki cenijo dobro postopanje. Ako ste
dober delavec in želite takojšnje delo se zglasite
na

715 Prospect Ave. Soba 461.

Vprašajte za

MR. REICH

VOZNI LISTEK SE VAM PLAČA.

POLOM

(Dalje)

Ko so dospeli v Authe, se je
nebo zjasnilo. Maurice, ki se je
ravnal po stanju sonca, je za-
pazil, da zavijajo v stran in se
odpravljajo naravnost proti
vrtoku, namesto da bi šli dalje
gori proti Chene-u, ki je ležal
tri dobre milje odondot.Ura je bila dva, in čete, ki so
dva dni v dežju šklepetale od
mrazu, so zdaj trpele pod silno
vročino; cesta je šla v dolgih o-
vinkih čez puste ravni.Niti ene hiše, niti žive duše;
le tuintam turoben gozdček sre-
di otožnosti golih njiv. In mra-
čna tihoča te pustinja se je bila
lotila tudi vojakov, ki so se vle-
li s poveseno glavo, vsi premo-
čeni od znoja. Nazadnje se je
pokazal Saint-Pierremont: nekaj
praznih hiš na majhnem hribu.
Skozi vas niso šli; Maurice je
zapazil, da so takoj krenili na le-
vo ter vzeli smer na sever, proti
Besace-u. Zdaj se mu je zdani-
lo, da izbirajo to pot z name-
nom, doseči Mouzon pred Prusi,
ako bo mogoče. Toda, kaj se je
dalo storiti s tako utrjenimi in
demoraliziranimi četami? Baš
v Saint-Pierremont-u se je bilo
v daljavi pokazalo troje ulancev
na ovinku ceste, ki prihaja iz Bu-
zancy-a.In ko je arijergarda zapuša-
la vas, se je razkrila baterija;
padlo je nekaj granat, ki pa ni-
so storile škode. Naši niso od-
govorili streljanja, marveč so
nadaljevali marš, ki je prihajal
čimdalje mučnejši.Od Saint-Pierremont-a do Be-
sace-a so dobre tri milje hoda;
Jean, ki mu je Maurice povedal
to, je obupno zamahnil; to je vi-
del po znakih, ki ne varajo, po
kratki sapi in spačenih obrazih.
Cesta se je neprestano dvigala
med dvema pobočjema, ki sta se
polagoma zblíževali.Trebalo je napraviti odmor.
Toda ta odmor je oslabil ude
do kraja, in ko se je reklo mar-
širati dalje, je bilo še hujše ne-
go prej; polki niso prišli z me-
sta, moštvo je padalo po tleh.
Ko je Jean videl Maurica preble-
devati in od trudnosti zavijati
oči, se je razgovoril proti svoji
navadi, trudeč se, da ga s plo-
ho besed omami in ohrani v tem
mehanskem, napol nezavednem
zibanju marša."Tvoja sestra torej prebiva v
Sedanu; morda pridemo tja."
"V Sedan? Nikoli! Saj to
n inša pot; morali bi biti blaz-
ni!""Ali je tvoja sestra mlada?"
"Prav toliko let ima kakor
jaz; saj sem ti povedal, da sva
dvojčka.""Pa ti je podobna?"
"Da, tudi ona je plavalasa; o,
kako mehki in kodrasti so njeni
lasje! Čisto majhna je, in než-
nega obraza, in tudi razposaje-
na ni; kaj še;—Ah, draga mo-
ja Henrijeta!"

"Gotovo se imata zelo rada?"

"Da, da!"
Premolknila sta; Jean, ki jegledal Maurica, je zapazil, da se
mu zapirajo oči in da mora zdaj
pasti."Ohé, ubogi mali... Drži se,
strela božja! Daj mi za trenotek
svoj pihalnik, to te bo nekoliko
olajšalo... Polovica ljudi zaosta-
ja na poti; pod milim Bogom ni
mogoče, da bi šli danes še dalje!"
Nasproti je zagledal Oches,
čigar par bornih koč se razstav-
lja vrhu grčiča druga nad drugo;
visoko zgoraj je žolto po-
barvana cerkev molela izmed
dreves."Tukaj bomo spali, stavim
da."Uganil je. General Douai, opa-
žaje skrajno upehanost čet, je
z obupom spoznal, da ta dan ni
mogoče priti v Buzancy.Kar pa je najbolj vplivalo na
njegov ukrep, je bil prihod tre-
na, tistega preklicanega trenja,
ki ga je že od Reimsa vlačil za
seboj in mu je strašno oviral
pot s svojo tri milje dolgo vrsto
voz in živine.V Quatre-Champs-u ga je bil
ukazal peljati v Saint-Pierre-
mont, in šele v Ohes-u so se
vpregle sešle z armadnim zho-
rom, to pa v tolikšni upehano-
sti, da konje niso več hoteli da-
lje. Ura je bila že pet; general,
ki se je bal, da utegne priti v
soteski Stonne do boja, je sma-
tral za najboljšje, da opusti na-
men, dovršiti dnevni marš, ki
ga je bil maršal ukazal.Ustavili so se in utaborili;
tren je stal po travnikih, za-
stražen z eno divizijo; topništvo
se je razpostavilo zadaj po gri-
čih, dočim je brigada, ki je ime-
la naslednjega dne opravljati
posel arijergarde, zaostala na vi-
šini nasproti Saint-Pierremont-a
Druga divizija, pripadajoča bri-
gadi Bourgain-Desfeuilles, je bi-
vakovala za cerkvijo na široki
planoti, ki se je obrobila z
dolгим hrastovjem. Že je pa-
dala noč, ko se je mogel 106.
polk enkrat nastaniti na robu
tega gozda; tolikšna je bila
zmešnjava v izbiranju in določe-
vanju taborišč."Tiho!" je dejal Chouteau
ljuto, "jaz ne jem ničesar, jaz ho-
čem spati."Tako so govorili vsi. Mnogi
niso imeli več moči, da si posta-
vijo šatore, in so zaspali, kjer
se je kdo zgrudil kakor neživa
kupa. Sicer pa, da bi mogli lju-
dje jesti, bi se bila morala vrši-
ti razdelitev provijanta. Toda
intendanca, ki je pričakovala 7.
armadni zbor v Besace-u, ni bi-
lo v Oches-u. V tej splošni trud-
nosti in oteplosti niti niso dali
več signala za korporale. Kdor
je mogel, se je skušal oskrbeti
z živili. Od tega trenutka dalje
se ni več razdeljevalo; vojaki so
moral živeti od svojih lastnih
zalog, ki jih bili po mnenju pre-
stojnikov nosili v telečnjakih.
Toda telečnjaki so bili prazni.
le malokdo je še našel skorjico
kruha in drobtinice — ostanka
izobilja, v katerem so nazadnje
živeli v Vouziers-u. Kave je
bilo, in tisti, ki so bili najmanj
trudni, so pili kavo brez slad-

korja.

Ko je hotel Jean deliti, snesti
suhorjev in dati drugega Mau-
ricu, je videl, da trdno spi. V
prvem hipu ga je mislil zbuditi,
a nato je mirnodušno shranil o-
badva suhorja zopet na dno svo-
jega tornistra, z neskončno skr-
jo, prav kakor da bi skrival zla-
to; zadovoljil se je s kavo ka-
kor ostali tovariši.Zahteval je bil, da se postavi
šator; vsi so se bili že zleknil
pod njim, ko se je vrnil Loubet
s svoje ekspedicije ter prinesel
korenja z bližnje njive. Ker
ga niso mogli skuhati, so ga vo-
jaki hrustali kar tako; a lako-
ta jih je mučila zato le še bolj,
in Pacheju je prišlo slabo."Ne, ne, pustita ga spati," je
dejel Jean Chouteau-u, ki je tre-
sel Maurica, da bi mu dal nje-
gov delež."Ah", je dejal Lapoulle, —
"jutri, ko pridemo v Angoule-
me, dobimo kruha... Bratran-

ca imam, ki je vojak v Angou-

leme-u. Dobra garnizija je to."

Vsi so zastrmeli, in Chouteau
je kriknil:"Kako, v Angouleme? — Vi-
diš ga, tepca, ki misli na An-
gouleme!"Nemogoče je bilo izvleči iz
Lapoulleja pojasnilo. On je me-nil, da marširajo v Angouleme.
In zjutraj je ob pogledu na ulan-
ce sveto zatrdil, da so Bazaine-
ovi vojaki.Nato se je zavilo taborišče v
neprodimo noč in v smrtno mol-
čanje. Vzlic hladni noči je bi-
lo prepovedano zažigati ognje.
(Dalje prihodnjic.)ANCHOR LINE
LADJA "CALABRIA"

odplove 28. decembra

proti

DUBROVNIKU IN TRSTU.

Cena tretjemu razredu:

DUBROVNIK \$125.00
TRST \$115.00

Dodatno še \$5.00 vojnega davka.

V vašem mestu je gotovo naš zastopnik.

Pojdite k njemu.

Sedaj je vaša zadnja
prilika!Razprodaja, kateri ste prisostvovali zadnjih par tednov po-
staja ugodnejša. Cene smo znižali še nadalje, tako, da so iz-
rednosti v naši trgovini sedaj največje, kar jih pomni St.
Clair Ave. v zadnjih petih letih. Tu ne moremo omeniti
vseh izrednosti, zato navajamo le najpoglavitejše.Moške srajce ali spodnje hlače
vredne \$1.25 69cMoške težke volnene nogavice,
vredne \$1.00 39c

ČEVLJI SO ZELO ZNIŽANI

Moške srajce ali spodnje hlače, — "Hanes
& Mayo", najboljšje kvalitete,
vredne \$1.50 87cMoški delavni čevlji
vredni \$4.50 \$2.98Moške nogavice, vredne 25c
v razprodaji za 10cMoški teški delavni čevlji,
vredni \$5.00 \$3.29Moške platnene rokavice,
vredne 20c 9cMoške na pol volnene nogavice,
vredne 45c 19cDeški čevlji vredni \$4.00
razprodajna cena \$2.48PRIHRANILI SI BOSTE 50 Odstotkov pri vseh
moških in ženskih oblačilih in čevljih. —

A. Brofman

6108 ST. CLAIR AVE.

CLEVELAND, O.

Pridite in se prepričajte!

NAJKORISTNEJŠE
BOŽIČNO DARILO!Ako vam mi preiščemo oči
in primerimo očala ali na-
očnike, ste lahko sigurni,
da ste lastnik najkorist-
nejšega darila, ki se sme
imenovati božičen blago-
slov.Imamo mnogo krasnih
in uporabljivih optičnih
predmetov, ki so zelo pri-
merni za božična darila.Frank Cerne, 6033
JEWELER AND MUSIC STORE

Božic

je blizu. Najboljši, najkoristnejši in najpotrebnejši dar
za vaše rojake v domovini, je denar. Le nekaj dolarjev
iznese mnogo kron. Mi pošljemo vaš denar po najnižji
borzni ceni ter ga izplačamo v starem kraju hitro in to-
čno, kar vam za lastnoročnim podpisom prejemnika, lahko
dokažemo.

NEMETH STATE BANK

Ivan Nemeth, predsednik

10 East 22nd Str.

1597 Second Ave.,

NEW YORK, N. Y.

Brezplačne preiskave in po-
svetovanja - ta tedenZavedam se, da je v Clevelandu in v bližnjih mestih na stotine
ljudi, ki trpijo radi kake zastarele, nerazvorne ali komplicirane bole-
zni, ki potrebuje pazno dobrega zdravnika. Ako pridete v moj urad
ta teden, vas bom natančno preiskal brezplačno in vam naravnost
razodel, kaj vam je. Ako vidim, da vas sploh ni mogoče več ozdra-
viti, ne bom sprejel vašega slučaja. Mnogo mojih bolnikov je ozdra-
vilo pri meni, dočim jim drugi zdravniki, katere so obiskovali, niso
mogli ničesar pomagati; v resnici so poskusili vse načine zdravljenja
predno so prišli k meni.

Pojdite k pravemu zdravniku - Ne bodite bolni.

Že leta in leta zdravim akutne in zastarele bolezni moških in
žensk. Ko me le enkrat obišče boste takoj spoznali kakaj dobivam
rezultate v dobesedno kratkem času. Jaz odstranim resničen vzrok
in simptomi izginejo. Vsem bolnikom, ki prično z zdravljenjem ta
teden bom računal mnogo manj; v resnici polovico manj, kot na-
vadno. Pridite danes ter zadovoljite sami sebe. Jaz specializiram
v zdravljenju novih in zastarelih bolezni kot so: krvni, kožni, ali ner-vozni neredi, želodčne, črevesne in ledvične nadloge, tudi revmati-
zem, bolečine v križu ali sklepih, glavobol, zabasanost, vrtoglavost,
izpahki in katarji v nosu, glavi in grlu. Moje najboljšje priporočilo
so moji nekdajni bolniki, ki pošiljajo k meni druge z vsakim dnem.
Bolnikom zunaj mesta, se da točno pozornost, tako da se lahko vrne-
jo isti dan. Ne zdravi se nikogar pisanim potom. Prinesite ta
oglas, kadar pridete.REZUL-
TATI
ŠTEJEJO

URADNE URE:

Od 9. dop. do 8. zveč.

647 EUCLID AVE.

Vrata zapadno od Star gledališča

DR. KENEALY

DRUGO NADSTROPJE

REPUBLIC BLDG.

OB NEDELJAH

Od 10. dop. do 2. pop.

CLEVELAND, O.

Vrata vzhodno on Bond's trgovine

PRIDITE
K MENI
DANES.

LOKALNE NOVICE

— V italijanski koloniji v Clevelandu redkokdaj mine tedn brez kakšnega zločina. U. mora. Včeraj je bila umorjena vzpričo svojih dveh malih otrok Mrs. Jospina Visconsi. Mati je pravkar pripravila za jutrek za svoja dva mala otroke, potem pa se je vsedla poleg nju, da tudi sama zavžije svoj zajutrek. Tedaj je stopil v kuhinjo neki močan, črnobrki mož, ki je potegnil revolver, in u. strelil na mater otrok. Mrs. Robert Draper, ki živi v zgornjih prostorih iste hiše, je slišala pok in vpitje. Šla je pogledat, kaj je, in našla Mrs. Visconsi v krvi na tleh. Poleg nje je stal morilec ter basal svoj revolver. Toda še predno so prišli drugi ljudje, je že pobegnil neznanokam. Ko so možu umorjene povedali, da je njegova žena umorjena, je izjavil, da se mu dozdeva, kdo da je odgovoren za zločin.

Danes zjutraj je prišel na policijsko postajo neki mož, ki se je sam izjavil, da je umoril Mrs. Visconsi na njenem domu 12502 Kinsman rd. Svoje ime je podal kot Francesco DiChiara. Kot se je izjavil DiChiara, on ne zna čitati, zato mu je njegova žena, ki živi v Italiji, pisala vsa pisma na naslov Visconsi-ove družine, in Mrs. Visconsi mu jih je nato prečitavala. Pri tem pa je prišlo med njima do prepira, ker DiChiara, je trdil, da ona odpira njegova pisma še predno jih on vidi. Včeraj je zopet prišel po neka pisma, ki pa so bila že odprta. To ga je tako raztogotilo, da se je začel z Mrs. Visconsi prepirati, nakar mu je slednja ukazala, da zapusti hišo. Tedaj je DiChiara potegnil revolver in ustrelil na Mrs. Visconsi. Tako je morilec sam izpovedal na policiji, ki ga je zaprla in se bo moral sedaj zagovarjati radi umora.

— Na apelacijskem sodišču se je včeraj vršila bitka med su-

haškimi odvetniki in okrajnim pomožnim prokuratorjem Greenom. Suhači bi radi, da bi se vse osebe, ki se naj pronajde krivim kupčevanja z opojno pijačo, obdavčilo s posebno takso, znašajočo \$1000. Okrajni pomožni pravnik pa pravi, da je naredba, po kateri bi se lahko zahtevalo tak davek, prešla s tistim dnem, ko je stopila v veljavo prohibicija. Stvar se bo odločila najbrže v ponedeljek. Medtem pa se število aretacij radi kršitve prohibicije začelo množiti. Včeraj je bilo prijetih samo 17 oseb.

— Enindvajsetletna Eunice Duncombe, katero je v ponedeljek smrtno nevarno ustrelil njen nekdanji ljubimec Ralph Swain, ki je nato izvršil samomor, je v sredo zvečer umrla v Carnegie bolnišnici. S tem je zaključena ljubavna tragedija, ki se je začela, še ko sta oba pohajala skupaj v šolo v Akronu, kjer sta oba doma.

— Ko je Jos. Karp, ki je bil obsojen na \$500 globe radi kršenja prohibicije, pripeljal svojih 9 otrok, da dokaže, da ne more plačati kazni, se ga je sodnik Sawicki usmili, in je dejal, da mu bo dovolil novo obravnavo, ki bo bolj milostna.

AMERIŠKI SLOVENC

se sicer ne moremo postavljati z velikanskimi kulturnimi deli, toda imamo dve knjigi, izdani v zadnjem času, ki sta jako važni v našem življenju, in sicer:

ANGLEŠKO - SLOVENSKI SLOVAR

sestavil dr. F. J. Kern.

Cena \$5.00

in pa

POEZIJE IVANA ZORMANA,

Cena \$1.25.

Te dve knjigi bi morali biti v vsaki slovenski hiši v Ameriki. Tudi naš urad jih ima še nekaj na razpolago. Vsa naročila naslovite: Ameriško - Jugoslovanska Tiskovna Družba, 6418 St. Clair Ave., Cleveland, O.

SLAD & HMEJL se prodaja na debelo in drobno.

HOME SUPPLY COMPANY

1105 Walnutt Ave. — Cleveland, O.
Bell telefon, Prospect 2769 — Išćemo zastopnika.

CUNARD LINE

LADJA "CARONIA"

20.000 ton

Odplove dne 15. januarja

proti

TRSTU PREKO NAPLJA

Cena tretjemu razredu \$104.50

Dodatno še \$5.00 vojnega davka.

V vašem mestu je naš lokalni zastopnik.

Pojdite k njemu.

Tel. Main 2063

O. S. Cent. 1690

John L. Mihelich

SLOVENSKI ODVETNIK

902 Engineers Bldg., vogal St. Clair ulice in Ontario.

PODRUŽNICA:

6127 St. Clair Ave., — Tel. O. S. Princeton 355-R.

CUNARD LINE

LADJA "PANNONIA"

odplove 22. januarja

proti DUBROVNIKU in TRSTU.

Cena za tretji razred \$125.00. Dodatno še \$5.00 vojnega davka.

V vašem mestu ali bližini je naš lokalni zastopnik. Pojdite k njemu.

D'ANNUNZIO NAPOVEDAL VOJNO ITALIJI?

London, 1. dec. — Neka brzojavka iz Milana pravi, da je D'Annunzio Italiji napovedal vojno in da bo vojno stanje za-

NAZNANILO.

Ravnokar smo otvorili našo trgovino dobre godbe, Brunswick in Okeh plošč in Brunswick GRAMOFONOV.

Najboljša trgovina.

Opozarjamo vas, da pridete in si ogledate našo krasno razložbeno sobo in da slišite igranje Brunswick gramofona.

THE CLEVELAND ELECTRIC PHONOGRAPH & MACHINE COMPANY.

1745 E. 10th Str.

RAZLIČNE PLEHNATE KAPCE

za

STEKLENICE.

12.000 DUCATOV

25c ZA 12 DUCATOV

MI RAZVAŽAMO CLEVELAND BOTTLE & CORK CO. 2190 E. 9th Str. vogal Bolivar Rd.

vladalo v petek. Poluredno se naznanja v Rimu, da ker D'Annunzijska vlada na Reki ni ubogala ukaza italijanske vlade, da umakne svoje čete za mejo "kvarnerske regencije", je sedaj general Caviglia pozval D'Annunzia, da ne skuša preprečiti odhoda italijanskih vojnih ladij, ki se nahajajo v reškem pristanišču. Caviglio je tudi proglasil blokado proti reški državi.

FAŠISTI OPUSTOŠILI DELAVSKI DOM V PIRANU.

Trst, 2. nov. — Iz Pirana poročajo listu "Il Piccolo": Predvčeršnjim je prišlo v Piranu do hudih spapadov med fašisti. 8 fašistov se je pripeljalo s parnikom iz Trsta, da nalepijo proglas za proslavo italijanske zmage pri Vittorio Veneto. Socijalisti so jih napadli in vrgli enega eks-tenenta v morje. Fašisti, katerim so prišli karabinerji na pomoč, so se ubranili napadalcev z revolverji ter rešili potapljačega. Drugi dan je prišla z avtomobili večja grupa fašistov iz Trsta v Piran, je izpraznila z revolverji v roki glavni piranski takozvani Tartinijev trg od ljudi, ki so se morali umakniti v stanovanjaj in javne lokale. Nato so fašisti vdrli v Delavski dom, zaplenili tam vse spise, in razbili vse pohištvo ter potem odkorakali proti Portorose, kjer so jih čakali avtomobili. Medpotoma se je vnel med korakajočimi fašisti in med socijalisti boj na revolverje, ki pa ni zahteval nobenih posebnih žrtv. Dospeli v Portorose so se vrnili fašisti v svojih avtomobilih nemoteno v Trst. Eden soferjev je bil medpotoma med Piranom in Portorose napaden iz razloga, ker je pripeljal fašisti v Piran in težko raganja eks-tenenta v morje. Fašisti,

589

CUNARD LINIJE.

SAMO 9 DNI

do HAMBURGA IN PASSAU preko Anglije.

LADJA AQUITANIA odplove 14. decembra.

Cena tretjemu razredu.

HAMBURG \$125.00

PASSAU \$129.80

In poleg še \$5.00 vojnega davka

V vašem mestu je naš lokalni zastopnik. Pojdite k njemu.

Odprto pismo na javnost od predsednika The East Ohio Gas Company.

Vporabljevalcem plina v mestu Clevelandu in okolici:

Nekateri odjemalci The East Ohio Gas Co. mislijo, da bi predlagana vspenjajoča lestvica, zelo zvižala ceno plinu povprečnemu odjemalcu. Stvar pa je v resnici ravno nasprotna, ker potom te predloge bi bilo zvižanje zelo majhno. Sledeč povprečen seznam, ki je narejen na podlagi vporabe dvanajst mesecev končujoč se z 31. marcem 1920, ves po prepričal, da je zgornja izjava resnična.

88½ odstotkov, ali sedem osmin naših odjemalcev v Clevelandu in okolici, ki porabi po manj nego 20.000 kubičnih čevljev plina mesečno, je porabilo v omenjenem času povprečno 6,100 kubičnih čevljev dočim je

11½ odstotkov ali manj kot ena osmina naših odjemalcev, ki porabi preko 20.000 kubičnih čevljev mesečno, porabilo povprečno VEČ kot 35.000 kubičnih čevljev plina vsak mesec.

Ta 11½ odstoten razred je porabil 43 odstotkov vsega plina, dočim je porabil 88½ razred le 57 odstotkov cele zaloge

Zato torej je ta majhna proporcija, ali ena osmina vseh odjemalcev, ki povzroča pomanjkanje plina tekom mrzlega vremena.

Predlagana lestvica bi zvižala ceno plinu le 2½c dnevno večini, ali sedmim osminam odjemalcev, ki so sami hišni gospodarji in stanovalci.

Omenjeno neznatno zvižanje je potrebno, da poravnamo zgubo, katero imamo, ko omejujemo zalogo onim, ki rabijo mnogo plina. Ta zguba nas omogoča, da nudimo malim odjemalcem boljše postrežbo.

In zopet, predlagana lestvica bi plina ne podražila 52. odstotkom odjemalcem niti 1c dnevno, ker znašajo njih mesečni računi manj kot 3,000 kubičnih čevljev mesečno.

Prosimo vas torej, da proučite zgornje podatke nepristransko in se potem odločite ako predlaga družba nepravilen način za rešitev plinovnega problema.

S spoštovanjem

M. B. DALY

MALI OGLASI

GROCERIJA NAPRODAJ.

v slovenski naselbini; mesečnih dohodkov \$4.000.00 brez dovanja na dom. Poleg tega je tudi vsa oprava za mesnico. — Vprašajte za Louis Maylin, 964 Addison Rd. ali 893 Rudyard Rd. — Princeton 2723—K.

DVA FANTA SE sprejmeta na stanovanje in hrano. Zglsite se na 14402 Sylvia Ave.

DRUŠTVO NAPREJ ŠT. 5. S. N. P. J.

Članstvo je vabljeno, da se vdeleži prihodnje mesečne seje, ki je letna seja, na kateri se bo de volil odbor za prihodnje leto. Vsi na to sejo. Seja se prične točno ob 8. uri zjutraj.

Lud. Medvešek, tajnik.

ODDAJO SE 2 sobe za dva fanta; elektrika in kopališče. Zglsite se na 1098 East 66th St.

DAVENPORT NAPRODAJ

Davenport ali divan, še v dobrem stanju se prodaja po primerni ceni. Zglsite se na 1110 E. 64. St. v ozadju. 286

STANOVANJE

obstoječe iz 4 sob v drugem nadstropju, se odda v najem majhni družini. V stanovanju se nahaja električna razsvetljava in kopališče. Obrniti se je na 390 E. 162. St. Collinwood. 286)

POZOR!

100 čevljev (feet) železne ograje se prodaja po nizki ceni. Vprašajte ob 6. uri zvečer na 1264 E. 60th Str. 287

KLAVIR NAPRODAJ!

Ugodna prilika za onega, ki se hoče učiti igranja. Star model, toda dober glas. Vprašajte na 1155 E. 61st Str. 286

DOBRI DOHODKI!

Investirajte \$10.000!

Pripravljen sem prodati mojo zidano hišo z osmimi stanovanji na vzhodni strani mesta. Samo \$10.000 se plača v gotovini. Gorkota na paro. Vse v dobrem stanju. Vse zarentano. Čudežna izrednost. Pojdite k MR. BROWN

945 Society for Savings Bldg. Main 2586 — Central 925

PRIPOROČILO.

Cenjenim rojakom, Sloveskim in drugim gospodinjam priporočamo našo veliko zalogo grocerijskega blaga

Žajfa vsake vrste, po najnižjih cenah. Prepričajte se sami, ter pridite v našo trgovino.

LUDVIK MANDEL

1425 E. 55th Str.

Joseph Zajec

15605 Waterloo Rd.

Prodajalec hiš in stavbišč in zastopnik najbolj zanesljivih družb, katere zavarujejo,

PROTI OGNJU

Telefon — Wood 228—R

Tel. Central 2373 R.

Gramofonske Plošče

zahtevajte novi cenik

Velika zaloga ur in zlatnine.

Wm.

Sitter

5805 ST. CLAIR AVENUE

Cleveland, O.

BODITE PAMETNI in kupite AR—BU MAZILLO

za rane, izpahke, lišaje, opekline in kožne bolezni. To dobite v vsaki lekarni in denar nazaj, ako niste zadovoljni.

THE AR—BU LABORATORIES CO. 14017 Darley Ave., Cleveland, Ohio.

POZOR!

Članom in članicam društva "Žužemberk" se naznanja, da ima društvo svoje letno zborovanje dne

5. decembra 1920

v društveni dvorani. Vse člane in članice se prosijo, da se gotovo vdeleže te seje, ker jih drugače zadene kazen v smislu pravil. Pozdrav sobratov društva

"ŽUŽEMBERK"

Frank Jerič, tajnik, 6522 St. Clair Ave.

ODDA SE

soba za 1 fanta; elektrika, kopališče in druge udobnosti. Vprašajte na 1088 E. 67th St. 285

SLUŽBO IŠČE

Slovensko dekle, došlo iz starega kraja. Želi dobiti službo za hišna dela. Obrnite se na 5704 Bonna Ave. 286

NAZNANILO!

Prevzel sem MESNICO na 6727 ST. CLAIR AVE.

Priporočam se cenjenemu občinstvu za mnogobrojen obisk. FRANK GABRENJA 287

ROZINE — ČEŠPLJE

RAZNO POSUŠENO SADJE SCHUR BROS. & CO. 902 Woodland Ave.

STANOVANJE, obstoječe iz štirih sob, se odda na 1013 E. 77th St. 286

NAPRODAJ

Prve vrste

PEKARIJA

VSE NAJMODERNEJŠE

NAPRAVE.

Razvažuje se tudi po

domovih.

PRODA SE NA LAHKE

OBROKE.

Za natančnosti pokličite

Main 2087 ali Central 1470

DR. KLAUSER

EDINI SLOVENSKI ZOBOZDRAVNIK V CLEVELANDU.

ima svoj urad v zvezi

z dr. Kernom na

6202 St. Clair Ave.

Če imate slabe zobe, se oglsite pri njem. Zmerne cene in zanesljivo delo.

KUPITE DELNICE SLOV. DEL. DOMA V COLLINWOODU.

Ali trpite na slabem vidu, očesnih boleznih, glavobolu, nervoznosti ali na kateri izmed mnogih bolezni, ki jih povzročijo slabe oči?

Več sto ljudi, katere sem jaz ozdravil z mojo metodo, ne trpi več na teh boleznih. Ako ste poskusili že vse specialiste in vas še vedno boli glava, oči, itd., ne obupajte, seznanite se z mojo metodo, ki se vam, po jasni brezplačno.

Dr. L. STARCE

OPHTHALMOLOGIST

6127 St. Clair Ave.

Cleveland, O.

Uradne ure: 10-12; 2-4; 6-8; ob nedeljah in sredah 10-12.